

Brüsszel, 2020.3.10.
COM(2020) 94 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Az egységes piaci szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javítására vonatkozó
hosszú távú cselekvési terv**

BEVEZETÉS

Az egységes piac az EU egyik legnagyobb vívmánya, amely az elmúlt évtizedekben az európai projekt központi elemeként elősegítette a gazdaság növekedését, és megkönnyítette az európai fogyasztók és vállalkozások életét. Az EU a világgazdaság kibocsátásának 18 %-át adja – ennél nagyobb arányt csak az Egyesült Államok ér el. A jól működő egységes piac bővebb termék- és szolgáltatáskínálatot, illetve jobb munkalehetőségeket biztosít az uniós polgároknak. Emellett nagy belső piacot jelent az uniós gazdasági szereplők számára, ösztönzi a kereskedelmet és a versenyt, továbbá javítja a hatékonyságot. Mindez elengedhetetlen az EU zöld és digitális átalakulásának megvalósításához, és alapfeltétele a globális versenyképességnek.

A ma elfogadott új európai iparstratégia¹ ezért az egységes piacra mint Európa ipari átalakulásának egyik alappilléreére összpontosít. Az egységes piac általános működőképességének biztosítása érdekében az uniós jog – a fogyasztók védelmét is szem előtt tartva – közös szabályokkal kívánja felszámolni az akadályokat, illetve megkönnyíteni az áruk és szolgáltatások Unión belüli áramlását.

Az egységes piac céljai csak a szabályok megfelelő kialakításával és érvényesítésével érhetők el, a szabályok betartása terén azonban hiányosságok tapasztalhatók. A még fennálló számos problémát az egységes piaci akadályokról szóló közlemény² ismerteti, amely arra is rávilágít, hogy az akadályok túl sok esetben vezethetők vissza a hatályos uniós jogszabályok helytelen vagy hiányos nemzeti szintű alkalmazására. A piaci szereplők és a befektetők szabad mozgáshoz való jogát még mindig számos szabályozási és adminisztratív akadály korlátozza. Az egységes piaci szabályokat megsértő gazdasági szereplők tényleges felügyelete, ellenőrzése, felderítése és szankcionálása ugyanakkor nem kielégítő, így a polgárok tiltott vagy veszélyes termékekkel és szolgáltatásokkal is szembesülhetnek.

A szabályozás életciklusa alatt a tagállamoknak és a Bizottságnak közösen kell biztosítaniuk az egységes piaci szabályok betartását és a polgárok jogainak érvényesítését.

A tagállamok kötelesek helyesen alkalmazni azt, amit európai jogalkotóként elfogadtak. Emellett országuk területén biztosítaniuk kell az egységes piaccal kapcsolatos szabálysértések felderítését és orvoslását is. A Bizottságnak a Szerződés öreként ügyelnie kell arra, hogy minden tagállam végrehajtsa és betartsa az egységes piaci szabályokat, illetve azok megsértése esetén határozottan fel kell lépnie, és kötelezettségszegési eljárásokat kell indítania.

2019 márciusában az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozzon ki **hosszú távú cselekvési tervet az egységes piaci szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javítására**. A tagállamok később megismételték az érvényesítés javítására irányuló kérésüket³. A Bizottság üdvözli az Európai Tanács kérését, és

¹ COM(2020)102, 2020.3.10.

² COM(2020)93, 2020.3.10.

³ A Versenyképességi Tanács a 2019. május 27-i következtetéseiben a felkérést pontosítva arra kérte a Bizottságot, hogy növelje a végrehajtási és érvényesítési intézkedésekkel kapcsolatos átláthatóságot és politikai felelősségvállalást. A tagállamok a későbbiekben is ismételten hangsúlyozták az érvényesítés fontosságát, valamint a Bizottsággal folytatott partnerség és együttműködés javításának szükségességét. Ezt a tagállamok az általuk együttesen aláírt és a Coreper II. 2019. november 29-i ülésén benyújtott levelükben is megerősítették.

egyért a tagállamokkal abban, hogy jelentősen javítani kell az egységes piaci szabályok végrehajtását és betartását.

Ez a cselekvési terv a tagállamok és a Bizottság megújuló partnerségét alapul véve, illetve az egységes piaci akadályokról szóló mai közlemény megállapításait hasznosítva egy sor olyan intézkedést mutat be, amelyek Uniószerre maximalizálni fogják a megfelelés és az érvényesítés eredményességét és hatékonyságát.

Az érvényesítés jelenlegi kihívásai

Az egységes piacon belüli kereskedelem 56 millió európai munkahelyet biztosít⁴, becsült gazdasági előnyei az EU GDP-jének 8–9 %-át teszik ki⁵. A becslések szerint a feldolgozóipari termékek egységes piacának további tökéletesítése évi 183–269 milliárd EUR, a szolgáltatási piacok további integrációja pedig évi 297 milliárd EUR növekedést eredményezhetne⁶. A 8–9 %-os gazdasági előny ennek hatására mintegy **12 %-os GDP-növekedésre** javulhatna.

Néha úgy tűnik, hogy a tagállamok a közösen elfogadott egységes piaci szabályok megsértésével – többek között nemzeti jogi akadályok létrehozásával vagy túrésével – kívánják fokozni piacaik védelmét, és előnyöket kívánnak biztosítani a hazai vállalkozásoknak. E magatartás gyakran csak igen rövid távú előnyökkel jár, és az európai vállalkozásokra ezeknél sokkal károsabb hatásokat gyakorolhat, ami lényegesen megnehezíti a valóban egyenlő versenyfeltételek melletti növekedést és a világszínvonalú vállalkozások kialakulását, vagyis belülről torzítja a versenyfeltételeket. Ez fokozottan érinti a kkv-kat és az induló vállalkozásokat. A nagyobb vállalatok ugyanis könnyebben képesek alkalmazkodni a különböző szabályrendszerekhez, a kkv-knak azonban – főként az egységes piacon belüli határokon átnyúló tevékenységek kapcsán – nincsenek eszközeik az adminisztratív terhek és a bürokrácia kivédésére. Ezért az egységes piac, valamint annak megfelelő végrehajtása és érvényesítése a szintén ma elfogadott kkv-stratégia⁷ szempontjából is alapvető fontosságú.

Az elégtelen vagy helytelen végrehajtás és a hiányzó érvényesítés mind európai, mind nemzeti szinten káros következményekkel jár. A polgárok és a vállalkozások nem tudják teljes mértékben kihasználni a szabad mozgáshoz való jogukat, a vállalkozások nem tudnak élni az egységes piac méretgazdaságossági előnyeivel, a fogyasztók az előírásoknak nem megfelelő termékekkel vagy szűkebb kínálattal szembesülhetnek, veszélybe kerülhet az energiaellátás biztonsága, és nehezebbé válik az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai célok elérése. A szabályszegő, a nem megfelelő termékeket kínáló és a szociális védelmi szabályokat figyelmen kívül hagyó vállalkozások tisztességtelen versenye miatt csökkenhet a szabálykövető vállalkozások piaci részesedése.

⁴ Hojbjerg Brauer Schultz (2018), „25 years of the European Single Market” (Az európai egységes piac 25 éve), a Danish Business Authority (dán vállalkozásfejlesztési hatóság) által finanszírozott tanulmány.

⁵ Közlemény – Az egységes piac a változó világban, COM(2018) 772.

⁶ A Parlament tanulmánya: „Európa kétbillió eurónyi hozadéka: Az európai szintű cselekvés hiányából fakadó költségek feltérképezése, 2019–2024 (https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document.html?reference=EPRS_STU%282019%29631745), 9. o.

⁷ COM(2020)103, 2020.3.10.

A tagállamok és a Bizottság közös erőfeszítése

Az egységes piaci szabályok érvényesítéséhez mindenképp az szükséges, hogy a szabályokat minden tagállam és minden európai hatóság megfelelően alkalmazza, és hogy a jogsértéseket szankcionálják, szükség esetén akár kötelezettségszegési eljárások révén is. Szükséges hozzá továbbá a gazdasági szereplők felügyelete, ellenőrzése és szankcionálása, valamint az illegális termékek piacról való kivonása – függetlenül attól, hogy azok veszélyesek vagy hamisítottak-e, vagy csak nem felelnek meg a környezetvédelmi, energiahatékonysági vagy egyéb szabályoknak.

Az egységes piac előnyeinek kiaknázásához azonban az érvényesítésnek a vonatkozó szabályok teljes élettartamára ki kell terjednie, a kezdetektől az alkalmazásig. Ez az EU valamennyi kormányzati szintjén együttműködést igényel, a helyi és regionális önkormányzatoktól és bíróságoktól kezdve egészen az európai szintig. Az érvényesítést emellett folyamatos feladatként kell kezelni – már a szabályok kidolgozásakor, adott esetben a tagállami átültetésekor, majd az alkalmazásakor és a jogsértések szankcionálásakor is gondolni kell rá. Alapvető fontosságú, hogy a tagállamok és a Bizottság a közös felelősségüknek megfelelően támogassák egymást feladataik elvégzésében.

A megelőző intézkedések fontos szerepet játszanak annak elkerülésében, hogy a későbbiekben korrekciós intézkedéseket kelljen hozni. Ha azonban az egységes piaci szabályoknak való megfelelés előzetesen nem biztosítható, a polgárok és a vállalkozások szabályozási vagy adminisztratív akadályokkal szembesülhetnek, és joggal várhatják azok utólagos beavatkozással való hatékony felszámolását. Az érvényesítésért felelős hatóságoknak ezért jól kell működniük, továbbá a célnak megfelelő eljárásokat és nyomon követést kell alkalmazniuk; emellett fontos, hogy a helyi szereplők – a köztisztviselők és a bírák – értsék és napi szinten alkalmazni tudják az uniós jogot.

Az egyének és a vállalkozások jogainak védelméhez a tagállamoknak biztosítaniuk kell az egységes piacra vonatkozó jogszabályoknak való megfelelést. Ezt már a nemzeti jogszabályok kidolgozásakor el kell kezdeni, és folytatni kell egészen az egyes bírósági vagy közigazgatási határozatok meghozataláig. A Bizottság feladata, hogy támogassa a tagállamokat az új egységes piaci akadályok kialakulásának megelőzésében, valamint az uniós jog átültetésében és alkalmazásában, és szükség esetén korrekciós intézkedéseket kezdeményezzen.

Az egységes piaci szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javításával kapcsolatos feladatok és felelőségek	
Tagállamok	Bizottság
✓ Az uniós jog időben és pontosan történő átültetése, a túlszabályozástól való tartózkodás és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása	✓ Segítségnyújtás a tagállamoknak az uniós jog helyes, teljes körű és időben történő átültetéséhez
✓ A nemzeti jogszabályok arányosságának és megkülönböztetésmentességének biztosítása	✓ Segítségnyújtás a tagállamoknak az uniós jog alkalmazásához
✓ Megfelelő és arányos adminisztratív ellenőrzések és kontrollok biztosítása a jogsértések azonosítása érdekében	✓ Az uniós jog átültetésének ellenőrzése és alkalmazásának nyomon követése

✓ Az uniós joggal ellentétes vagy annak alkalmazását akadályozó tagállami intézkedések elkerülése	✓ Fellépés az uniós jog megsértésével szemben, szükség esetén kötelezettségszegési eljárás indítása
✓ Hatékony együttműködés az uniós jognak való megfelelés biztosítása érdekében	

Az egységes piac meglévő akadályainak leküzdéséhez a végrehajtásért és érvényesítésért felelős különböző európai és tagállami szintű szereplőknek olyan valódi partnerséget kell kialakítaniuk, amely hozzájárul a célzott érvényesítési intézkedések irányának megszabásához és az egységes piaci jogszabályoknak való megfelelés javításához.

Az egységes piaci szabályok érvényesítésére irányuló együttműködés megerősítése céljából a Bizottság és a tagállamok létrehozzák a közös **egységes piaci érvényesítési munkacsoportot** (SMET). A SMET rendszeres üléseket tart majd, melyeken értékeli a nemzeti jogszabályok egységes piaci szabályoknak való megfelelését, rangsorolja a legsürgetőbb akadályokat, foglalkozik a túlszabályozással, megvitatja a horizontális érvényesítési kérdéseket és nyomon követi e cselekvési terv végrehajtását. A SMET rendszeresen tájékoztatni fogja a Versenyképességi Tanácsot és az Európai Parlament Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságát.

A SMET a meglévő közös belső piaci tanácsadó bizottság (IMAC) keretein belül ki fogja egészíteni a **nemzeti érvényesítési koordinátorok tervezett együttműködési hálózatát**. E formátum keretében a Bizottság és a tagállamok kicserélhetik majd egymással mindazon információkat és bevált módszereket, amelyeket az egyes nemzeti közigazgatások nemzeti, regionális és helyi szinten használnak a fontos esetek elemzésére és kezelésére. A Bizottság meg fogja továbbá vizsgálni, hogy az egységes piac felügyeletéért felelős tagállami hatóságoknak konkrét jogérvényesítési kérdésekben milyen egyéb lehetőségeik adódnak a koordináció és a kommunikáció javítására.

A végrehajtás sikerének biztosítása és lendületének fenntartása szempontjából az **egységes piaci eredménytáblát** hasznos teljesítmény-ellenőrzési eszköz lehet mind a tagállamok, mind a Bizottság számára az egységes piaci szabályok alkalmazása tekintetében. A Bizottság aktualizálni fogja az egységes piaci eredménytáblát, hogy pontosabb képet kapjon a végfelhasználók egységes piaci helyzetéről, és egyben az európai szemesztert is támogassa. Fontos tudni, hogy az egységes piac megfelelően működik-e azokon a területeken, ahol a legtöbb eredményt várjuk tőle (a termékek, a szolgáltatások, a pénzügyi vagy digitális piacok, a hálózatos iparágak – például az energiaipar –, valamint az adatgazdaság és a körforgásos gazdaság területén). Ennek értékelésében további mutatók segíthetnek. A Bizottság ezért a tagállamokkal folytatott konzultációt követően olyan további ambiciózus mutatók használatát fogja javasolni, amelyek a tagállamok e területeken elért teljesítményét is mérik majd.

CSELEKVÉSI TERV AZ EGYSÉGES PIACI SZABÁLYOK VÉGREHAJTÁSÁNAK ÉS ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK JAVÍTÁSÁRA

I. AZ EGYSÉGES PIACI SZABÁLYOKKAL KAPCSOLATOS ISMERETEK ÉS TUDATOSSÁG NÖVEDELÉSE

A nemzeti hatóságok és a gazdasági szereplők – különösen a kkv-k – gyakran nincsenek tisztában az egységes piacra vonatkozó jogszabályokból eredő lehetőségekkel és előnyökkel. Emellett nehézséget jelenthet számukra az uniós jogból eredő kötelezettségeik teljes körű megértése is, ami megfelelési és érvényesítési problémákhoz vezet. A javasolt cselekvések célja, hogy növeljék az egységes piaci szabályokkal kapcsolatos ismereteket és tudatosságot az azokat napi szinten alkalmazó nemzeti hatóságok és bíróságok, valamint a polgárok és a vállalkozások körében.

✓ 1. CSELEKVÉS: A nemzeti hatóságok konkrétabb iránymutatási eszközökkel való támogatására irányuló program:

A megfelelés javítása és a piaci szegmentáció elkerülése érdekében a Bizottság bővíteni fogja a tagállamoknak és a vállalkozásoknak adott iránymutatások körét, és egyes területeken a koordináció javítása érdekében további eszközöket fog rendelkezésükre bocsátani, például:

- már a jogalkotási tárgyalások során meghatározza azokat a területeket, amelyeken az átültetést és az alkalmazást kockázatok övezhetik, és adott esetben fontolóra veszi iránymutatások kiadását. Erre már a közelmúltban elfogadott audiovizuális⁸ és szerzői jogi⁹ szabályok esetében is volt példa;
- iránymutatást ad ki a **digitális területre** vonatkozó jogszabályokról (felülvizsgált távközlési szabályok, kiberbiztonság, szerzői jog, audiovizuális médiaszolgáltatások);
- a szolgáltatási irányelv alapvető elemeit érintő közelmúltbeli ítélkezési gyakorlat alapján aktualizálja a **szolgáltatási irányelv végrehajtásáról szóló kézikönyvet**¹⁰, továbbá iránymutatást ad az olyan témákkal összefüggő jogi kérdésekről, mint például az új üzleti modellek és az új szolgáltatásnyújtási módok megjelenése;
- **központi információs pont** létrehozásával segíti azon gyakorlati kérdések megválaszolását, amelyekkel a tagállamok köztisztviselői az egységes piacra

⁸ Lásd a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 303., 2018.11.28., 69. o.) (5) preambulumbekzdését, valamint a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010/13/EU irányelv (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.) 13. cikkének (7) bekezdését és 33a. cikkét.

⁹ Lásd a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.) 17. cikkének (10) bekezdését.

¹⁰ Kézikönyv a szolgáltatási irányelv végrehajtásáról: <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/a4987fe6-d74b-4f4f-8539-b80297d29715>

vonatkozó jogszabályok alkalmazásakor szembesülnek mindennapi munkájuk során. Ezt a tagállamokkal együttműködésben fogja végrehajtani, fokozatosan, önkéntes alapon integrálva az uniós jog végrehajtása érdekében bevezetett egyedi nemzeti intézkedéseket;

- aktualizálja az **EUMSZ 34–36. cikkének alkalmazásáról szóló iránymutatást**¹¹;
- **iránymutatást ad ki a közbeszerzés** stratégiai (szociális, innovációs, zöld) és egyéb **szempontjairól** (összejátszás), valamint **ajánlást terjeszt elő a felülvizsgálati rendszerekről**;
- **iránymutatást ad ki a kölcsönös elismerés elvéről**¹²;
- **iránymutatást ad ki a termékfelelősségi irányelvről**¹³;
- **iránymutatást ad ki a piacfelügyeleti rendelet**¹⁴ **4. cikkéről**;
- aktualizálja a **termékekre vonatkozó uniós szabályozásról szóló útmutatót**¹⁵;
- a 2017. január 17-i bizottsági közlemény¹⁶ alapján aktualizált **reformajánlásokat tesz közzé a szellemi szabadfoglalkozások szabályozása tekintetében**. Az ajánlások olyan szabályozásintenzitási mutatón alapulnak, amelyet a szellemi szabadfoglalkozásokra vonatkozó nemzeti követelmények értékelésére és összehasonlítására használnak annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a tagállamok szabályozási kereteiben bekövetkezett változásokat és további reformokra ösztönözzenek. Ezek a reformok – különösen a zöld és a digitális átállással összefüggésben – kedvező hatást gyakorolhatnak a munkavállalók mobilitására, valamint csökkenthetik a szakemberhiányt és a strukturális munkaerőhiányt;
- támogatja a tagállamokat az **európai akadálymentesítési irányelv**¹⁷ átültetésében, amely várhatóan növelni fogja az akadálymentes termékek és szolgáltatások piaci elérhetőségét;

¹¹ <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/a5396a42-cbc8-4cd9-8b12-b769140091cd>

¹² A valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk kölcsönös elismeréséről és a 764/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/515 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 91., 2019.3.29., 1. o.) (5) preambulumbekzdése szerint a Bizottságnak nem kötelező iránymutatást kell nyújtania az Európai Unió Bíróságának a közérdeken alapuló kényszerítő indok fogalmára és a kölcsönös elismerés elve alkalmazásának módjára vonatkozó ítélkezési gyakorlatával kapcsolatban.

¹³ A Tanács 85/374/EGK irányelve (1985. július 25.) a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről (HL L 210., 1985.8.7., 29. o.).

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.). A 2019-ben elfogadott piacfelügyeleti rendelet célja a termékek uniós piacfelügyeletének javítása.

¹⁵ A Bizottság közleménye – Útmutató a termékekre vonatkozó uniós szabályozásról 2016; (2016/C 272/01).

¹⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szakmai szolgáltatások szabályozására vonatkozó reformajánlásokról, COM(2016) 820 final.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

- a közbeszerzési irányelvek esetében használt platformhoz hasonló **információcsere-platformokat** hoz létre a Bizottság és a tagállami hatóságok között konkrét kérdésekben folytatott részletes információcsere céljából.

✓ **2. CSELEKVÉS: A felhasználók szabályokra és követelményekre vonatkozó információkhoz való hozzáféréseinek javítása**

Az alkalmazandó szabályokkal és a vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos ismeretek bővítése, valamint a meg nem felelési és a szabálysértési esetek számának csökkentése érdekében az egységes digitális kapu¹⁸ hozzáférést fog biztosítani az egységes piaci szabályokra és igazgatási eljárásokra vonatkozó átfogó információkhoz, és a felhasználókat a legrelevánsabb segítségnyújtó szolgáltatásokhoz fogja irányítani.

A közelmúltbeli árucsomaggal¹⁹ létrehozott uniós termékinformációs kapcsolattartó pontok jobb és gyorsabb tájékoztatást nyújtanak majd a vállalkozásoknak a termékeikre vonatkozó szabályokról.

✓ **3. CSELEKVÉS: A termékek megfelelőségét elősegítő online platformok**

Az e-kereskedelmi platformokat használó termékértékesítőknek tisztában kell lenniük az uniós termékszabályokkal, és ügyelniük kell arra, hogy ne hozzanak forgalomba illegális vagy nem biztonságos termékeket az uniós piacon. Az online platformokon értékesített termékek megfelelőségének javítását célzó lehetséges intézkedések elemzésére a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály összefüggésében fog sor kerülni. Az általános termékbiztonsági irányelv²⁰ felülvizsgálatakor sor fog kerülni továbbá az online értékesítéssel és a globális online ellátási láncsal kapcsolatos termékbiztonsági kihívások vizsgálatára.

✓ **4. CSELEKVÉS: Képzés és tapasztalatszere a nemzeti bírák és jogi szakemberek számára**

Az uniós polgárok és vállalkozások az egységes piaccal kapcsolatos jogaikat a nemzeti bíróságok útján tudják érvényesíteni. Ezért szükséges, hogy a nemzeti bírák jól képzettek legyenek az uniós jog tekintetében. A képzési programok és szemináriumok körének bővítése növelni fogja az egységes piacra vonatkozó jogszabályok érvényesítéséért felelős bírák és egyéb jogi szakemberek vonatkozó joganyaggal kapcsolatos ismereteit és tudását. E képzések és szemináriumok egyfelől a nemzeti képzési kínálat részei lesznek

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/515 rendelete (2019. március 19.) a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk kölcsönös elismeréséről és a 764/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 91., 2019.3.29., 1. o.), továbbá az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelve (2001. december 3.) az általános termékbiztonságról (HL L 11., 2002.1.15., 4. o.).

majd, másfelől uniós szintű képzés formáját is öltik, többek között az európai igazságügyi képzési stratégia közelgő felülvizsgálatával összefüggésben.

✓ **5. CSELEKVÉS: A nemzeti közigazgatások kapacitásainak fokozása**

A tagállamok célzott programok – például a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben javasolt Egységes piac program – útján pénzügyi ösztönzőket és technikai támogatást vehetnek majd igénybe közigazgatásuk végrehajtási és érvényesítési kapacitásainak optimalizálásához.

Az Egységes piac programhoz való hozzáférés az érvényesítési gyakorlat javulásának nyomon követésére szolgáló olyan összehasonlító mutatókon fog alapulni, mint például az ellenőrzött ágazatok, az ellenőrök száma vagy a piacról kivont termékek száma. A kapacitásépítés, a képzések és a cserék stb. tényleges allokációja a tagállamok teljesítményétől és azonosított igényeitől függ majd. Ebben az összefüggésben azt is meg fogják vizsgálni, hogy mely további lehetőségek kínálóznak a nemzeti jogorvoslati mechanizmusok vállalkozások és polgárok általi igénybevételének megkönnyítésére és megerősítésére.

A javasolt reformtámogató program keretében a hatóságok technikai támogatást kérhetnek az európai szemeszterrel, az uniós prioritásokkal és az Unió gazdasági kormányzási ciklusával összefüggésben megállapított tagállami reformokhoz.

Emellett a 2020. évi közbeszerzési cselekvési terv 4. aktualizálása²¹ egy sor új kezdeményezéssel segíti majd az uniós alapok kezelőit és kedvezményezettjeit a közbeszerzési gyakorlataik javításában, az egyenlő versenyfeltételek biztosításában, valamint a közbeszerzésnek a kulcsfontosságú szakpolitikai célkitűzések elérését szolgáló stratégiai eszközként való használatában.

✓ **6. CSELEKVÉS: A közbeszerzési szakemberek kapacitásainak fokozása és a nemzeti szervek közötti együttműködés megerősítése**

A Bizottság a tagállamokkal közösen gyakorlati eszközök kidolgozásával fogja segíteni a közbeszerzéssel foglalkozó tisztviselők továbbképzését, illetve az ajánlatkérők közötti kapcsolatok megteremtésével előmozdítja a szakismeretek megosztását, megkönnyíti a képzést és közös beszerzésre ösztönöz. Mindez elősegíti a polgárok környezetbarátabb, társadalmilag felelős és innovatív közbeszerzés iránti igényeinek teljesítését.

A Bizottság emellett a közbeszerzési ügyekben eljáró elsőfokú jogorvoslati testületek hálózatán keresztül is elő fogja mozdítani az együttműködést és a gyakorlatok cseréjét.

²¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/action_plan_pp.pdf.

II. AZ UNIÓS SZABÁLYOK ÁTÜLTETÉSÉNEK, VÉGREHAJTÁSÁNAK ÉS ALKALMAZÁSÁNAK JAVÍTÁSA

Az uniós szabályok helytelen átültetése, végrehajtása és alkalmazása akadályozza és korlátozza az egységes piac zavartalan működését.

✓ 7. CSELEKVÉS: Strukturált párbeszéd az egységes piaci irányelvek átültetésének javítása érdekében

A Bizottság az irányelvek időben történő és helyes átültetésének elősegítése céljából strukturált párbeszédet fog folytatni a tagállamokkal az átültetési időszak alatt. A strukturált párbeszédre még azelőtt sor fog kerülni, hogy a tagállamok elfogadják jogszabályaikat, ami egyszerűsíteni fogja a megfelelési ellenőrzéseket. Az átültetési folyamatot – a nemzeti jogszabályok, illetve későbbi módosításai vagy hatályon kívül helyezésük nyomán követésével – „dinamikus virtuális megfelelési táblázatok”²² is segíthetnek. A nemzeti jogszabályok elfogadását követően a tagállamoknak egyértelműen és pontosan közölniük kell a Bizottsággal, hogy mely nemzeti rendelkezések ültetik át az irányelvekben foglalt megfelelő kötelezettségeket²³. A Bizottság ebben az összefüggésben különös figyelmet fog fordítani a túlszabályozás kérdésére.

✓ 8. CSELEKVÉS: Az egységes piaci rendeletekkel kapcsolatos végrehajtási partnerség

A Bizottság és a tagállamok között célzott találkozókra fog sor kerülni annak érdekében, hogy javuljon az egységes piaci rendeletek előzetes tagállami fellépést – például struktúrák létrehozását vagy eljárások kidolgozását – igénylő rendelkezéseinek végrehajtása. E találkozót rögtön a rendelettel kapcsolatos politikai megállapodás elérése után megszervezik. A tagállamok végrehajtási munkaértekezletek keretében már jóval a rendeletek vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése előtt segítséget fognak kapni a végrehajtáshoz²⁴.

III. A MEGELŐZŐ MECHANIZMUSOK LEGJOBB KIHASZNÁLÁSA

Az uniós joggal ellentétes nemzeti intézkedések tagállami szinten történő megelőzése hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a polgárok és a vállalkozások egyenlő versenyfeltételeket élvezhessenek az egységes piacon, valamint elő fogja segíteni a hosszadalmas kötelezettségzegési eljárások elkerülését. Például az intézkedések bejelentésére szolgáló meglévő eszközök lehető legjobb kihasználása elő fogja mozdítani az uniós szabályoknak való megfelelést.

²² A statikus felsorolásokkal ellentétben – amelyek csak az átültetés időpontjának viszonylatában tükrözik a nemzeti jogszabályok és az uniós jog közötti megfelelést –, a digitális alapú dinamikus virtuális megfelelési táblázatok révén folyamatosan, még az eredeti átültető jogszabályok hatálybalépését követően is nyomon lehet követni a megfelelést. E táblázatok adatokkal való feltöltéséhez és folyamatos aktualizálásához bejelentési eljárásokra lenne szükség.

²³ A Bíróság ítélete, Bizottság kontra Belgium, C-543/17.

²⁴ E tekintetben mintaprojektként szolgálhat az egységes digitális kapuról szóló rendelet folyamatban lévő végrehajtása.

✓ **9. CSELEKVÉS: A korlátozó szabályozások előzetes értékelésének javítása az arányossági tesztről szóló irányelv keretében**

A nemzeti szabályozásokban esetlegesen létrejövő új korlátozások elkerülése érdekében a Bizottság az arányossági tesztről szóló irányelv²⁵ alapján segítséget és iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak, továbbá meg fogja könnyíteni az előzetes arányossági értékelések bevált módszereinek tagállamok közötti cseréjét, mivel az irányelv értelmében a tagállamoknak egy új szakmai szabályozás elfogadása előtt átfogóan értékelniük kell annak arányosságát.

✓ **10. CSELEKVÉS: Az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv működésének egyszerűsítése**

Az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv²⁶ jövőbeli végrehajtása a Bizottság érvényesítési intézkedéseire vonatkozó stratégiaibb jellegű megközelítésnek²⁷ megfelelően négy tengelyre épül: i. a tagállamok bejelentik az árukra és az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó műszakiszabály-tervezeteket; ii. a Bizottság nyomon fog követni minden olyan bejelentést, amely aggályokat vet fel a bejelentett intézkedés uniós joggal való összeegyeztethetősége tekintetében; iii. a nyomon követés megtervezése során a Bizottság különös figyelmet fog fordítani az egységes piacra legnagyobb hatást gyakorló intézkedésekre; iv. a Bizottság nyomon fogja követni azokat a jogszabályokat, amelyeket az irányelv alapján már kifogásolt, és amelyek megfelelő módosítás hiányában kötelezettségszegési eljárást vonhatnak maguk után.

A Bizottság arra is ösztönözni fogja a nemzeti hatóságokat, hogy reagáljanak a többi tagállam által küldött bejelentésekre, alakítsanak ki egy keretet a nemzeti szabályozó szervek és az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv végrehajtásáért felelős hatóságok közötti rendszeres kapcsolattartáshoz, és mozdítsák elő a nemzeti szabályozások konvergenciáját. Ha a harmonizáció jelenlegi szintje elégtelennek bizonyul, a Bizottság gondosan meg fogja vizsgálni, hogy európai szinten szükség van-e nagyobb mértékű harmonizációra.

✓ **11. CSELEKVÉS: Az egységes piaci szolgáltatásnyújtás előtt felmerülő új akadályok megelőzése**

A szolgáltatások egységes piacán felmerülő indokolatlan akadályok megelőzése érdekében a Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy mielőbb fogadják el a szolgáltatásokkal kapcsolatos új értesítési irányelvre irányuló jogalkotási javaslatot²⁸. A javaslat elfogadásáig a Bizottság a lehetséges új szabályozási akadályok

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/958 irányelve (2018. június 28.) a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztről (HL L 173., 2018.7.9., 25. o.).

²⁶ Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

²⁷ A Bizottság közleménye – Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén C/2016/8600 (HL C 18., 2017.1.19., 10. o.).

²⁸ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv végrehajtásáról, a szolgáltatásokhoz kapcsolódó engedélyezési rendszerekre és követelményekre

azonosítása és felszámolása céljából lépéseket fog tenni annak biztosítására, hogy a tagállamok megfeleljenek a szolgáltatási irányelv szerinti jelenlegi értesítési kötelezettségnek.

✓ **12. CSELEKVÉS: Az e-kereskedelmi irányelv értesítési mechanizmusában rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása**

Ha a tagállamok indokolt és arányos módon korlátozzák az információs társadalommal összefüggő, határokon átnyúló szolgáltatások nyújtásának szabadságát, az erre irányuló nemzeti intézkedéseiket be kell jelenteniük a letelepedés helye szerinti tagállamnak és a Bizottságnak, de ez nem elég az e-kereskedelmi irányelv²⁹ értesítési mechanizmusában rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához. A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály előkészítésének részeként a Bizottság elemezni fogja a tagállamok közötti együttműködés javítására irányuló lehetséges intézkedéseket és az értesítési mechanizmus keretében rendelkezésre álló eszközöket.

IV. A MEG NEM FELELÉS FELDERÍTÉSE AZ EGYSÉGES PIACON BELÜL ÉS A KÜLSŐ HATÁROKON

Az egységes piac zavartalan működésének fenntartása érdekében fontos, hogy a nemzeti hatóságok és a Bizottság a nemzeti szabályok elfogadása és hatálybalépése után képesek legyenek a meg nem felelés felderítésére. E célból a Bizottságnak és a tagállami hatóságoknak olyan eszközökkel kell rendelkezniük, amelyek javítják a felderítési, vizsgálati és gyors információmegosztási képességüket.

✓ **13. CSELEKVÉS: Az egységes piaci informatikai rendszerek észszerűsítése és az online érvényesítési platform (e-érvényesítési labor) létrehozása**

A Bizottság és a tagállamok számos informatikai rendszert használnak az illegális és a nem megfelelő ipari és fogyasztási termékekre vonatkozó információk megosztásához. Ezen informatikai rendszerek³⁰ széttagoltságának csökkentése érdekében a Bizottság:

- **egységes európai információs pontot** fog létrehozni a nem élelmiszer jellegű termékek kontrolljáért felelős hatóságok számára; ezen az információs ponton keresztül a meglévő rendszerek – például az ICSMS és a RAPEX – mellett elérhető lesz a hamarosan elkészülő egyablakos vámügyintézési rendszer is, és az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően célzott adateserére kerül sor a rendszerek között;

vonatkozó értesítési eljárás megállapításáról, valamint a 2006/123/EK irányelv és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet módosításáról (COM (2016) 821 final).

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

³⁰ Például a piacfelügyeleti információs és kommunikációs rendszer (ICSMS), a nem élelmiszer jellegű termékek riasztási rendszere (RAPEX riasztási rendszer) vagy az energiacímkézés esetében az EPREL.

- a tagállamokkal együtt biztosítani fogja, hogy a **belső piaci információs rendszer (IMI)** az egységes piacon belüli igazgatási együttműködés alapértelmezett eszközévé váljon, és a rendelkezésre álló adatokat és információkat felhasználva értékelni fogja, hogy az igazgatási együttműködés hogyan működik az egységes piac bizonyos területein;
- az egységes digitális kapu keretében – az „Enyhítsünk a terheken!”³¹ elnevezésű konzultáció tapasztalatainak felhasználásával – létre fogja hozni az **egységes piaci akadálybejelentő eszközt**, amelynek segítségével a polgárok és a vállalkozások névtelen bejelentést tehetnek a belső piaci jogaik gyakorlása során tapasztalt szabályozási akadályokról;
- az uniós agrár-élelmiszeripari (és köztük az állat- és növényegészségügyi) jogszabályokkal kapcsolatos érvényesítés javítása érdekében a tagállamokkal együtt teljes mértékben ki fogja használni a hatósági ellenőrzések információkezelési rendszerében (IMSOC) rejlő lehetőségeket. Az IMSOC össze fogja kapcsolni a meglévő releváns információs rendszereket (iRASFF³², ADIS-exADNS³³, EUROPHYT³⁴ és TRACES³⁵), és lehetővé teszi közöttük az információcserét;
- meg fogja vizsgálni, hogy az Egységes piac program vagy a Digitális Európa program keretében finanszírozott, fejlett informatikai megoldások tesztelésére és alkalmazására szolgáló laboratórium integrálható-e vagy összekapcsolható-e a meglévő struktúrákkal, például a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózattal, az európai uniós termékmegfelelőségi hálózattal vagy a szellemi tulajdoni jogsértések európai megfigyelőközpontjával.

✓ 14. CSELEKVÉS: A hamisított és az illegális termékek elleni küzdelem megerősítése

A Bizottság és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) együttműködik a tagállamok és harmadik országok nemzeti hatóságaival a tiltott behozatokkal/kivitelekkel kapcsolatos kölcsönös igazgatási segítségnyújtási ügyekben, és hozzájárul annak megelőzéséhez, hogy tiltott termékek jussanak be az egységes piacra.

A tiltott termékek ma már nemcsak behozatal útján kerülnek az EU-ba, hanem az is előfordul, hogy azokat az EU-n belül, importált összetevőkből állítják elő vagy szerelik össze, és ezt követően hozzák forgalomba vagy forgalmazzák az egységes piacon. Ezekben az esetekben azonban az OLAF nem avatkozhat be, mivel jelenlegi megbízatása nem terjed ki az EU-n belüli ügyekre.

A Bizottság alapul vehetné a tagállamok a vámügyekben történő kölcsönös igazgatási segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat, illetve megfontolhatná az OLAF

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/lighten-load_hu

³² Az élelmiszer- és takarmánybiztonsági riasztási rendszer online platformja.

³³ Állatbetegségek információs rendszere (ADIS) – korábban: állatbetegségek bejelentési rendszere (ADNS).

³⁴ Az EU-ba behozott vagy az EU-n belül kereskedelmi forgalomban lévő növények és növényi termékek szállítmányainak növényegészségügyi okokból történő feltartóztatásával foglalkozó bejelentési és riasztási rendszer.

³⁵ Kereskedelem-ellenőrzési és szakértői rendszer – online irányítási eszköz az állatok, sperma és embriók, élelmiszerek, takarmányok és növények Unión belüli kereskedelmére és behozatalára vonatkozó egészségügyi követelmények tekintetében.

megbízásának kiterjesztését, hogy ezzel erősítsék a szellemitulajdon-jogok, valamint az illegális vagy hamisított áruk egységes piacon való forgalomba hozatalára vonatkozó tilalmak és korlátozások érvényesítését.

✓ **15. CSELEKVÉS: Az érvényesítés erősítése az agrár-élelmiszeripari láncban**

A biztonságos, fenntartható élelmiszerek és azok szabad mozgása a belső piac alapvető elemét képezi, és jelentősen hozzájárul a polgárok egészségéhez és jólétéhez, valamint szociális és gazdasági érdekeik figyelembevételéhez.

A gazdasági szereplők uniós jognak való megfelelését a tagállamoknak kell ellenőrizniük – a Bizottság csupán azt ellenőrzi, hogy az alkalmazott kontrollrendszerek hatékonyak-e, és hogy a hatóságok teljesítik-e jogi kötelezettségeiket. A Bizottság ennek érdekében évente mintegy 220 helyszíni ellenőrzést végez a tagállamokban és a nem uniós országokban. A Bizottság fokozni fogja az uniós jog agrár-élelmiszeripari láncon belüli alkalmazásának érvényesítését; többek között célzott vizsgálatokat fog végezni, illetve azokat következetesen nyomon fogja követni annak ellenőrzése érdekében, hogy a tagállamok orvosolják-e a hiányosságokat.

A Bizottság a közigazgatásban dolgozóknak szóló, „Képzésvitával az élelmiszerbiztonságért” elnevezésű képzési program révén továbbra is támogatni fogja a tagállamokat az uniós szabályok végrehajtásának javításában.

Az élelmiszer-csalások alááshatják a fogyasztók uniós élelmiszerrendszerbe vetett bizalmát, és ronthatják a belső piac működését. A Bizottság ezért a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia keretében fokozni fogja az agrár-élelmiszeripari csalások leküzdésére irányuló uniós erőfeszítéseket.

✓ **16. CSELEKVÉS: Címkézési és nyomonkövethetőségi rendszerek kialakítása**

A nyomonkövethetőség kulcsfontosságú az érvényesítés szempontjából. A címkézési és nyomonkövethetőségi rendszerek csak akkor működhetnek, ha a termékellátási láncban továbbított információk lehetővé teszik a megfelelés automatikus ellenőrzését a vámhatóságoknál. A Bizottság a tagállamokkal együttműködve meg fogja vizsgálni és elő fogja mozdítani a digitális eszközök használatát annak érdekében, hogy a külső határokon és az EU-n belül lehetővé tegye célzottabb ellenőrzések végrehajtását. Ez magában foglalja az olyan címkézési és nyomonkövethetőségi rendszerek (például QR-kódok, RFID, blokkláncok stb.) fejlesztését is, amelyek segítségével a megfeleléssel kapcsolatos konkrét információk biztonságosan továbbíthatók lesznek az ellátási lánc mentén. Ehhez figyelembe kell venni a meglévő eszközöket, például az energiacímke-köteles termékek európai adatbázisát (EPREL). A 2021–27-es Integrált Határigazgatási Alap vámellenőrzési berendezésekre fordítható pénzügyi támogatásával olyan új vámügyi berendezéseket fognak kifejleszteni, amelyek alkalmasak lesznek a kódolt információk leolvasására és ellenőrzésére. A nyomonkövethetőségi kérdéseket az általános termékbiztonsági irányelv felülvizsgálata során is értékelni fogják.

A Bizottság lehetővé kívánja tenni a „szabad forgalomba bocsátásra” bejelentett ipari termékekre és fogyasztási cikkekre vonatkozó megfelelési információk (vagyis az „EU-megfelelési nyilatkozat”) digitális benyújtását. Ennek keretében értékelni fogja a kv-kra, különösen a mikrovállalkozásokra gyakorolt hatást is, hogy meghatározza a szükséges enyhítő intézkedéseket.

Ezen túlmenően az új fogyasztóügyi stratégia keretében a címkézés és a nyomonkövethetőség kulcsfontosságú szerepet fog játszani annak elősegítésében, hogy a fogyasztók szerepet vállaljanak a zöld és a digitális átállásban. A fogyasztóknak – különösen a határokon átnyúló vásárlások esetében – a legmegbízhatóbb információkkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy megalapozott és magabiztos vásárlási döntéseket hozhassanak. A Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy e tekintetben melyek a digitális eszközök legjobb felhasználási módjai.

V. AZ ÉRVÉNYESÍTÉS ERŐSÍTÉSE A HELYSZÍNEEN

A jogkövető magatartás egységes piacon való megszilárdítására sok erőfeszítés történt, ám a meg nem felelésből eredő szabályozási akadályok miatt továbbra is szükség van a hatékony utólagos beavatkozás lehetőségére. A tagállami hatóságok és a Bizottság közötti együttműködés ebben a szakaszban is rendkívül fontos.

✓ 17. CSELEKVÉS: Uniós termék megfelelőségi hálózat

Továbbra is számos, az előírásoknak nem megfelelő termék kerül forgalomba – gyakran online csatornákon keresztül –, ami veszélyezteti a fogyasztókat és a szakmai végfelhasználókat, és torzítja a versenyt. Az (EU) 2019/1020 rendelet³⁶ koordinációra kötelezi a nem élelmiszer-ipari ágazat piacfelügyeleti hatóságait. A Bizottság e koordináció megerősítése érdekében a tagállamokkal együttműködve 2021 januárjától létrehozta az uniós termék megfelelőségi hálózatot. A hálózat a tagállamok által a piacfelügyeleti hatóságaik képviselőit a közelmúltban létrehozott összekötő hivatalokból fog állni. Emellett a Bizottság 2021 júliusától nyomon fogja követni a rendeletben meghatározott kölcsönös segítségnyújtási mechanizmus működését, és meg fogja vizsgálni, hogy a tagállamok mely területeken utasították el indokolatlanul a megfelelőségi kapcsolatos információkéréseket, illetve – meg nem felelés esetén – az érvényesítési intézkedések iránti megkereséseket.

✓ 18. CSELEKVÉS: A SOLVIT mint az egységes piaci vitarendezés alapértelmezett eszköze

Több problémamegoldó eszköz is foglalkozik olyan jogi területekkel, amelyek rendes körülmények között a SOLVIT hatáskörébe tartoznának³⁷, és ez töredezté teszi az érvényesítési környezetet. A Bizottság és a tagállamok gondoskodni fognak arról, hogy a SOLVIT legyen az alapértelmezett alternatív vitarendezési eszköz az egységes piac minden olyan szakpolitikai területén, ahol közigazgatási szervek bevonására van szükség. A SOLVIT-ot jelenlegi formájában vagy – szükség esetén – az új kezdeményezések követelményeihez igazított struktúrában fogják használni. A Bizottság és a tagállamok

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

³⁷ A SOLVIT hatásköre az uniós jog hatóságok általi megsértése által okozott, határokon átnyúló kérdésekre terjed ki.

meg fogják erősíteni a SOLVIT és a különböző nemzeti és uniós szintű szervek és hálózatok közötti kapcsolatokat.

E feladattal az Európai Munkaügyi Hatóságot³⁸ bízták meg, amely 2019 októberében kezdte meg munkáját, és 2024-re teljes kapacitással fog működni. Az Európai Munkaügyi Hatóság segíteni fogja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosításában, hogy a munkavállalói mobilitásra és a szociális biztonsági rendszerek koordinálására vonatkozó uniós szabályokat tisztességes, egyszerű és hatékony módon hajtsák végre, megkönnyítve ezáltal a polgárok és a vállalkozások számára az egységes piac előnyeinek kihasználását. A hatóság különböző megoldásokkal gondoskodni fog arról, hogy a polgárok és a munkáltatók megfelelő minőségű tájékoztatást kapjanak a munkavállalói mobilitásra vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályokról.

VI. A KÖTELEZETTSÉGSZEGÉSI ÜGYEK KEZELÉSÉNEK JAVÍTÁSA

Az európai jog nyilvánvaló megsértése esetén a Bizottság párbeszédet fog kezdeményezni a tagállamokkal a problémák jobb megértése és a megoldások megtalálása érdekében. Ha a párbeszéd nem vezet eredményre, a Bizottság szükség esetén habozás nélkül határozott és eredményes érvényesítési intézkedéseket fog hozni. A munkaszervezés javításával, a rendelkezésre álló adminisztratív eszközök jobb kihasználásával, valamint az együttműködés fokozásával fel fogja gyorsítani és egyszerűsíteni fogja a kötelezettségszegési eljárást.

✓ 19. CSELEKVÉS: Az érvényesítési intézkedések prioritásainak hatékonyabb meghatározása

A Bizottság már 2016-ban tervbe vette az érvényesítési intézkedések prioritásainak hatékonyabb meghatározását³⁹. Erőfeszítéseit ezért azokra az ügyekre fogja összpontosítani, amelyek – gazdasági, jogi és szakpolitikai hatásaik figyelembevételével – jelentős hatást gyakorolnak az egységes piacra. E megközelítésből kiindulva a Bizottság el fogja fogadni az **egységes piaci érvényesítésről szóló éves stratégiai jelentést**, amelyben az európai szemeszter megállapításait figyelembe véve meg fogja határozni a problémás területeket és az érvényesítés prioritásait. Ugyanakkor a prioritások hatékonyabb meghatározásához nagyon fontos, hogy a Bizottságot az érdekelt felek is figyelmeztessék az egységes piaci szabályok megsértésére, hogy teljes képet alkothasson a helyzetről. E célból a Bizottság felül fogja vizsgálni a panaszbejelentő rendszert, hogy jobban integrálja azt a SOLVIT-ba. Nyomon fogja követni továbbá a SOLVIT-jelentéseket, hogy azonosítsa a potenciálisan releváns strukturális kérdéseket. Meg fogja vizsgálni azt is, hogy más egységes piaci szakpolitikai területeken is lehetne-e használni azt az eszközt, amelynek tesztelése jelenleg zajlik az online vitarendezési platformon. Az eszköz a fogyasztókat segíti jogorvoslati lehetőségeik jobb értékelésében.

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1149 rendelete (2019. június 20.) az Európai Munkaügyi Hatóság létrehozásáról, a 883/2004/EK, a 492/2011/EU és az (EU) 2016/589 rendelet módosításáról, valamint az (EU) 2016/344 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 186., 2019.7.11., 21. o.).

³⁹ Lásd: A Bizottság közleménye – Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén (C/2016/8600).

✓ 20. CSELEKVÉS: A panaszkezelés áttekinthetősége és következetessége

Az érvényesítési rendszerbe vetett bizalom a panaszok időben történő kivizsgálásán és a jogsértések szankcionálásán alapul. A Bizottság e célból tovább egyszerűsíti panaszkezelési eljárásait. A jövőben két hónapos határidővel fogja elvégezni a panaszok előzetes értékelését, hogy lehetővé tegye a panaszosnak történő válaszadást. Ha rendelkezésére állnak a kellő információk, a válaszban egyértelmű tájékoztatást kell adnia arról, hogy a panasz 1. nem kerül kivizsgálásra; 2. vitarendezési testület – például a SOLVIT – elé kerül; 3. a Bizottság és az érintett tagállam közötti párbeszéd tárgyát fogja képezni; vagy 4. azonnal kötelezettségszegési eljárás megindításához vezet.

✓ 21. CSELEKVÉS: Az EU Pilot rendszer jobb kihasználása

Az EU Pilot rendszer hasznos információszerzési eszköz a kötelezettségszegési eljárást megelőzően a tagállamokkal folytatott párbeszéd szakaszában. A Bizottság az EU Pilot rendszert – mint a tagállamokkal folytatott megoldásorientált párbeszéd gyors és hatékony eszközét – célzottabbá és strukturáltabbá kívánja tenni, és ezért használatát egyértelmű feltételekhez és határidőkhöz kívánja kötni, azokra az esetekre összpontosítva, amikor rövid időn belül gyors megoldás érhető el.

A Bizottság:

- egyértelmű és objektív kritériumokat fog kidolgozni annak meghatározására, hogy mikor kell az EU Pilotot alkalmazni;
- együtt fog működni a tagállamokkal a folyamat felgyorsítását célzó gyakorlati megoldások azonosítása érdekében, miközben törekedni fog a párbeszédben részt vevő két fél alapvető jogainak megőrzésére és a rendelkezésre álló legkorszerűbb rendszerek megfelelő kihasználására is;
- rugalmasabb információcsere-módokat fog keresni az összetett kérdések megoldásához;
- a bevált módszerek terjesztése céljából – a Bizottság és a tagállamok közötti bizalmi kapcsolat egyensúlyát fenntartva – meg fogja osztani az EU Pilot keretében megoldott problémákra vonatkozó információkat (összesített formában)⁴⁰.

✓ 22. CSELEKVÉS: Rendszeres átfogó ülések

A kötelezettségszegési eljárások során folytatott írásos információcsere (amely adott esetben az esetleges későbbi bírósági eljárás alapjául szolgál) nem mindig veszi kellően figyelembe az összes rendelkezésre álló megoldást. A Bizottság a hivatalos információcsere közvetlen kapcsolatfelvétellel való kiegészítése érdekében konkrét szakpolitikai területeket érintő átfogó üléseket kíván tartani az egyes tagállamokkal. A tematikus ülések elősegíthetik az uniós jognak megfelelő megoldások kidolgozását, ezért szükség esetén rendszeressé kell tenni őket, hiszen gondos előkészítés mellett eloszthatják a félreértéseket, továbbá az uniós és a nemzeti szakértelem bevonását is lehetővé teszik a megoldások megtalálásához. Az átfogó ülések összevonhatók vagy

⁴⁰ Az Európai Számvevőszék 5/2016 számú különjelentése: A Bizottság gondoskodik-e a szolgáltatási irányelv eredményes alkalmazásáról?, 2016.3.14.

összeszervezhető a tagállamokkal folytatott egyéb ülésekkel (például a megfelelési párbeszédekkel).

KÖVETKEZTETÉS

A jogkövető magatartás csak az egységes piac iránti és az egységes piaci szabályok hatékony végrehajtása iránti erős együttes elkötelezettséggel mozdítható elő. Ehhez politikai felelősségvállalásra, átláthatóságra, valamint a megfelelés ösztönzését és nyomon követését szolgáló hatékony rendszerekre van szükség.

Ez a cselekvési terv a tagállamok felkérésének tesz eleget, és az első lépésnek számít a jelenlegi végrehajtási és érvényesítési kihívások kezelésében. A benne foglalt cselekvések számos különböző problémát kezelnek a lehetséges végrehajtási problémák és érvényesítés tevékenységek minden szakaszára és területére kiterjedően – uniós és nemzeti szinten is –, továbbá helyi, regionális, nemzeti és uniós szintű közös kötelezettségvállaláson alapulnak. A Bizottság és a tagállamok e cselekvésekkel elő fogják segíteni, hogy az egységes piac fellendítse vállalkozásainkat, és a legjobb választékot kínálja a fogyasztók számára. Együttműködésük az egységes piacot az európai polgárok összességének szolgálatába állíthatja.